

► Kronično zatajivanje srca

Zatajivanje srca stanje je u kojem srce ne može ispumpati dostatnu količinu krvi da bi zadovoljilo potrebe svih dijelova tijela za kisikom i hranjivim tvarima.

Pojavnost zatajivanja srca raste s dobi. Jedan je od vodećih uzroka pobola, bolničkih liječenja i smrtnosti, kako u zemljama Europe, tako i u Hrvatskoj.

Kronično zatajivanje srca u pravilu je trajni poremećaj koji ima progresivan tijek.

U početku se najčešće **manifestira** umorom i zaduhom u naporu. U kasnijem tijeku zaduha se javlja i u mirovanju te ležećem položaju. Dolazi do zadržavanja tekućine u tijelu, oticanja nogu i trbuha, smetenosti, poremećaja srčanog ritma i pritiska u prsima. Dio bolesnika ne osjeća nikakve simptome.

Uzroci srčanog zatajenja

Najčešći su uzroci srčani infarkt, kronična koronarna bolest srca, povišen krvni tlak, šećerna bolest, bolesti srčanih zalistaka i srčanog mišića te različiti poremećaji srčanog ritma. Rjeđi su uzroci bolesti srca zbog oštećenja štetnim tvarima te nakon nekih infekcija, poremećaji disanja u snu, neke endokrinološke bolesti i prirodene srčane mane.

Postavljanje dijagnoze

Dijagnoza se postavlja liječničkim fizikalnim pregledom, laboratorijskim nalazima, snimkom srca i pluća,

EKG-om, ultrazvukom srca, Holterom EKG-a i ergometrijom.

Po potrebi se obrada može nadopuniti scintigrafijom srca, magnetskom rezonancijom srca, MSCT ili invazivnom koronarografijom te kateterizacijom srca.

Liječenje srčanog zatajenja

Pravovremeno postavljanje dijagnoze i rani početak liječenja srčanog zatajenja mogu usporiti pogoršanje bolesti, omogućiti dostatnu kvalitetu života i produžiti životni vijek. Prvenstveno treba liječiti uzrok srčanog zatajivanja (koronarna bolest, arterijska hipertenzija, šećerna bolest ili bolesti zalistaka).

U općim mjerama izrazito je važna promjena životnog stila, kao što je prestanak pušenja, održavanje optimalne tjelesne težine, adekvatna prehrana, praćenje dnevnog unosa soli i tekućine, izbjegavanje alkohola i kofeina, adekvatna tjelesna aktivnost, smanjenje stresa te dostatan odmor.

Poželjno je cijepljenje protiv gripe.

Većina pacijenata morat će uzimati propisane lijekove koji imaju dokazano povoljne učinke na srce i povećavaju preživljavanje (ACE inhibitori ili blokatori receptora angiotenzina II, beta blokatori i spironolakton).

Ako postoji zastoj tekućine u tijelu, u terapiju se uvodi i diuretik.

Preparat digitalisa u višim stupnjevima zatajivanja srca i kod nekih aritmija može poboljšati funkcionalnu sposobnost i bolesnikovo opće stanje.

Potrebne su redovite periodičke liječničke kontrole.

U liječenju nekih bolesnika može biti od koristi elektrostimulator srca koji sinkronizira njegov rad, a u završnoj fazi zatajivanja srca treba razmotriti transplantaciju srca. Kao most do transplantacije mogu se rabiti i sofisticirani uređaji za mehaničku potporu srca.

Autor: **Dalibor Cukon**, doktor medicine, specijalist internist

Recenzija: **Roberta Katačić**, doktorica medicine, magistra javnog zdravstva

